

فورچون آذری

رتبه بندی شرکت های منطقه آذربایجان

امشب در اوج آسمانم

مروری بر اقتصاد ایران در سالی که گذشت

زلزله کودک زشت بی تقصیر

ثروتمندترین مردان تاریخ جهان

توسعه در قاب مفهوم

گره صنعت و هنر

ماهنامه اقتصادی

کارایی

سال اول . شماره ۲ . فروردین ۱۳۹۲
۵۰ صفحه . قیمت ۳۰۰۰ تومان

رتبه بندی

شرکت ها برتر

منطقه آذربایجان

سام هوفمان 09121002665

HOFMANN
UPVC PROFILE PRODUCER
www.hofmannprofile.com
info@hofmannprofile.com

هوفمان
تولید کننده پروفیل یو پی وی سی
دفتر مرکزی: تهران، ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان شیراز شمالی،
کوچه زاینده رود، پلاک ۱۴، طبقه ۲، واحد ۳
تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۰۰۶۷۱-۳
تلفن کارخانه: ۰۲۱-۸۸۶۰۰۶۰۴-۴ (۰۴۱۱)   شماره: ۰۲۱-۸۸۶۰۰۶۵۵-۴ (۰۴۱۱)

مجتمع فولاد صنعت بناب
Bonab Steel Industry Complex

تولید کننده انواع
مقاطع فولادی
میلگرد
نبش
ناودانه
تیر آهن
شمش فولادی

دفتر مرکزی:
تهران - میدان شیخ بهایی
اول سنول - کوچه ماهتاب
پلاک ۵۰
تلفن: ۰۲۱ ۸۸۶۱۵۳۳۱-۵
فاکس: ۰۲۱ ۸۸۶۱۵۲۸۹

دفتر تبریز:
تبریز - خیابان آزادی
نرسیده به چهارراه آبرسانی
اول مهرگان ۵ - ساختمان ۳۳
تلفن: ۰۴۱۱ ۳۳۷ ۵۹۵۰-۵
فاکس: ۰۴۱۱ ۳۳۷ ۰۴۸۶

کارخانه:
بناب - شهرک صنعتی
تلفن: ۰۴۱۲ ۷۲۸ ۰۶۱۰

Bonab Steel Industry Co
مجتمع فولاد صنعت بناب

Rebars
Angel
Channel Beam
H Beam
Iron Beam

کیفیت بالا و سید محصولات فولادی را
از ما بخواهید

www.mfbco.ir

Tehran Office : No.50 - Mahtab Alley - Sheykh Bahae Sq. - Tehran - Iran
Tel : +98 21 8861 5331 - 5   Fax : +98 21 8861 5289
Tabriz Office : No.33 - Mehrgan5 Alley - Abresani sq. - Azadi St. - Tabriz - Iran
Tel : +98 411 337 5950 - 5   Fax : +98 411 337 0486
Factory: Industrial town - Bonab - Iran   Tel : +98 412 728 0610

شرکت ایران خودرو تبریز

IRAN KHODRO TABRIZ

به حول و قوه الهی همزمان با روز عید سعید غدیر خم در مورخه ۸۵/۱۰/۲۳ عملیات اجرایی و کلنگ زنی شرکت ایران خودرو تبریز در استان آذربایجان شرقی آغاز گردید.

به طور حتم این پروژه عظیم که حاصل تلاش های مدیران ارشد گروه صنعتی ایران خودرو و توسعه سرمایه گذاری در یک بوده و با مساعدت و همکاری مقامات و دست اندرکاران استان آذربایجان شرقی به ثمر نشسته است گام اساسی در توسعه صنعت خودرو سازی شمالغرب کشور خواهد بود.

شرکت ایران خودرو تبریز در ۲۰ کیلومتری جاده تبریز - آذرشهر واقع شده و با مساحتی حدود ۱۶ هکتار در راستای فعالیتهای صنعتی در داخل کشور و حضور مستمر در بازارهای بین المللی فعالیت می نماید.

فاز اول شرکت ایران خودرو تبریز در راستای تمرکز زدایی دولت نهم در هفته دولت و همزمان با اعیاد شعبانیه در مورخه ۸۶/۰۶/۰۳ به بهره برداری رسید.

این کارخانه دارای سالنهای PBS (بدنه) - قطعات - مونتاژ و محصول می باشد که توانسته است با برنامه ریزی های منسجم در سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ تولید ۲۰۰۰۰۰ دستگاه خودرو را محقق نماید.

استانداردهای اخذ شده شرکت ایران خودرو تبریز :

این شرکت موفق به اخذ گواهینامه های ISO 9001:2008 (سیستم مدیریت کیفیت) ISO 14001:2004 (استاندارد محیط زیست) ، OHSAS 18001:2007 (استاندارد بهداشت و ایمنی) و 5s (نظام آراستگی محیط کار) از شرکت TUV Rheinland و همچنین اخذ استاندارد ۲۶ گانه خودرو و انت بار دو در اسفندماه سال ۱۳۹۰ شده است.

افتخارات کسب شده توسط شرکت ایران خودرو تبریز :

- * کسب رتبه ۸۲ در بین ۱۰۰ شرکت برتر کشور
- * ارتقا، کیفیت محصول از گرید C به C+
- * افزایش سرعت خط تولید از ۵ دستگاه به ۲۵ دستگاه در ساعت
- * کسب رکورد تولید ۶۰۳ دستگاه پیکان وانت بار دو در روز
- * واحد نمونه صنعتی استان آذربایجان شرقی از سال ۹۰-۸۸
- * اخذ لوح زرین از همایش کارآفرینی و ایجاد اشتغال در حفظ سرمایه ملی
- * اخذ لوح سیمین از همایش استاندارد - کیفیت و تولیدات صادرات محور
- * چهره ماندگار صنعت از دومین جشنواره کارآفرینان ماندگار صنعت استان آذربایجان شرقی
- * کارآفرین برتر استان آذربایجان شرقی در سالهای ۸۸ و ۸۹
- * دریافت لوح اهتمام به سرآمدی منابع انسانی از گروه صنعتی ایران خودرو
- * دریافت لوح جایزه مدیریت
- * کسب رتبه دوم بین ۱۰۰ شرکت برتر منطقه آذربایجان

شرکت ایران خودرو تبریز

IRAN KHODRO TABRIZ

۵	یادداشت	گذشته چراغ راه آینده
۶	پرونده	فورچون آذری
۱۸		امشب در اوج آسمانم
۲۶		زلزله کودک زشت بی تقصیر
۳۲	چهره‌ها	ثروتمندترین مردان تاریخ جهان
۳۴	اقتصاد توسعه	توسعه در قاب مفهوم
۳۶	گفت و گو	گره صنعت و هنر
۳۸	رازهای مدیریت	استراتژیهای کاهش هزینه در سازمان(۲)
۴۰		آینده بازاریابی (۲)
۴۲		بررسی سرمایه اجتماعی و اهمیت آن
۴۴		راهبری فناوری اطلاعات در سازمان

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: توفیق رسولی مجارنشین
سرمدبیر: محمدحسن خیرآور
دبیر تحریریه: جعفر محرم پور
دبیر اجرایی: محمدسعید کرم زاده
هیئت تحریریه: دکتر مجید باقر زاده خواجه، دکتر علیرضا بافنده زنده، دکتر محمد باقر بهشتی، دکتر فرج ا... رهنورد، دکتر فرزاد ستاری اردبیلی، دکتر ناصر صنوبر، دکتر صمد عالی، دکتر اسماعیل مردانی گیوی، الناز علیزاده اشرفی، محسن افسر قره‌باغ
همکاران این شماره: هوشنگ فاخر، نصرت اله محمدحسین فلاح، بابک باغبان رضوان، پری مقدس
همکاران اجرایی: شیمیا صادقی، عاطفه خالقی، سونیا خامنه، مسعود فردی انور

نشانی نشریه: تبریز، خیابان سعدی، کد پستی ۵۳۸۳۹-۵۱۷۳۹
نشانی سازمان آگهی‌ها: تبریز، سه راه طالقانی، ابتدای خیابان ارک جدید ساختمان مهر (۵۴)، طبقه هفتم، واحد شرقی
 تلفکس: ۰۸-۰۷-۵۵۷۴۱۰
 ایمیل: karaemag@gmail.com

از نویسندگان محترم درخواست می‌شود مقالات خود را حداکثر در ۲۰۰۰ کلمه پس از تایپ به آدرس پست الکترونیکی مجله ارسال نمایند.

گزیده بیانات مقام معظم رهبری:

البته آنچه را که ما در سال ۹۲ در پیش رو داریم، باز عمدتاً در دو عرصه‌ی مهم اقتصاد و سیاست است. در عرصه‌ی اقتصاد، به تولید ملی باید توجه شود؛ همچنان که در شعار سال گذشته بود. البته کارهایی هم انجام گرفت؛ منتها ترویج تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه‌ی ایرانی، یک مسئله‌ی بلندمدت است؛ در یک سال به سرانجام نمی‌رسد. خوشبختانه در نیمه دوم سال ۹۱ سیاست‌های تولید ملی تصویب شد و ابلاغ شد -یعنی در واقع این کار ریل‌گذاری شد- که بر اساس آن، مجلس و دولت می‌توانند برنامه‌ریزی کنند و حرکت خوبی را آغاز کنند و ان‌شاءالله با همت بلند و با پشتکار پیش بروند.

سرمقاله

نرخ ارز، تهدیدی در لباس فرصت

تحریم‌ها و افزایش نرخ ارز اثرات عمده ای را در فضای اقتصادی کشور فراهم نموده که مدیریت متناسب با شرایط جدید می‌تواند تهدیدهای حاصل از این دو عامل اثر گذار را به فرصتی جهت رشد و توسعه تولید، اشتغال و حفظ تناسب هزینه‌های تولید و معاش مردم با درآمدها تبدیل نماید. اهمیت تغییراتی که مورد نیاز در سال تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی به عنوان یک اصل لازم‌الرعایه در تمام سال‌ها از جمله سال حماسه اقتصادی است را می‌توان به شرح ذیل تقسیم بندی نمود:

۱- تغییر و تسهیل مقررات حاکم بر تأمین نقدینگی بخش تولید با حذف موانع موجود و استفاده از روشی تجربه شده در کشورهای صنعتی که اتاق بازرگانی ایران پیشنهاد آن‌را تقدیم دست‌اندرکاران ذی‌صلاح کرده است. تا بوسیله آن تأمین نیازهای مالی بخش تولید باهدف کار با ظرفیت مناسب، کاهش هزینه‌های مالی بدون تحمیل بار مالی به دولت و سیستم بانکی و رفع محدودیت‌های منابع ممکن شود.

۲- افزایش نرخ ارز جبران‌کننده منابع مالی ریالی بودجه در شرایط کاهش صدور نفت می‌باشد.

۳- افزایش نرخ ارز عامل کاهش واردات کالا از مجاری قانونی و قاچاق می‌باشد که عامل توسعه بازار داخلی تولیدات کشور می‌باشد.

۴- افزایش نرخ ارز عامل پوشش افزایش هزینه‌های تولید و توانمند شدن تولیدکنندگان و صادرکنندگان کالای ایرانی می‌باشد.

۵- گروه‌های آسیب پذیر از افزایش نرخ ارز و قیمت‌ها به طور عمده به گروه‌های ذیل تقسیم می‌شوند که نیازمند اخذ تصمیم‌های حمایتی می‌باشند:

الف- حقوق‌بگیران مهم‌ترین گروهی می‌باشند که با توجه به شیب تند افزایش تورم نیازمند افزایش حقوق در هر ۲ تا ۳ ماه به نسبت تورم به جای اجرای سالیانه آن برای حفظ تعادل بین درآمد و هزینه هستند.

ب- حمایت مالی دانشجویان و بیماران اعزامی به خارج از کشور در تأمین ارز مورد نیازشان با توجه به مراتب فوق

حمایت از تولید و اشتغال با عنایت به توسعه بازار داخلی و صادراتی می‌تواند عامل افزایش اشتغال، افزایش درآمدهای دولت و شادابی بخش تولید و امید به آینده فعالیت‌های دولتی باشد. همچنین باعث استفاده از ظرفیت‌های خالی، کاهش نسبی قیمت تمام شده و سوددهی تولید خواهد شد. در چنین شرایطی نقدینگی‌ها به جای بورس بازی بر روی ارز، طلا و ... به سمت بازار بورس، خرید سهام و سرمایه‌گذاری هدایت و کشور از آثار منفی بورس بازی‌ها بر روی ارز و کالا رها خواهد شد.

هوشنگ فاخر
 نائب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

گذشته چراغ راه آینده

نصرت‌الله محمد حسین فلاح
عضو هیات مدیره انجمن مدیران و کنفدراسیون صنعت ایران

چهل سال پیش سفری به اصفهان داشتم. زاینده رود پُر آب و شهر پر از میاهوی گردشگران بود. پیش از آن هم هنگامی که در دبیرستان درس می‌خواندم بارها شهر را دیده و منار پر آوازه آن را جنبانده بودم. به شبستان بزرگ و خالی مسجد بزرگ سید سر زده و بارها اندیشیده بودم که چرا مسجدی به این زیبایی متروک است. اما این بار وضعیتی دیگر داشتم. دانشجوی بودم و آن هم در دانشگاه صنعتی و دوره‌های آموزش زبان انگلیسی را در یک آموزشگاه خوب گذرانده بودم. دوست داشتم با گردشگران بیگانه گفتگو کنم. فرصتی پیش آمده بود تا آن چه را که در مورد کشورم می‌دانم با سرفرازی به آن‌ها بگویم و از خیرگی تحسین آلود نگاهشان به سی و سه پل و پل خواجو قلبم لبریز شادی می‌شد. گویی هنگامی که آن‌ها از دیدن جلوه‌های زیبایی و هنر در اصفهان به هیجان می‌آمدند و با دستی کشیده اشاره به گوشه‌ای می‌کردند به من اشاره می‌کنند و زیبایی‌های مرا می‌ستایند. شیفته داشته‌های خود بودم و داشته‌های سپاهان همه از آن من بود!

در یک صبح بی غبار و درخشان، آن گونه که برای مردم شهر در آن زمان آشنا بود، در ایوان ساختمان عالی‌قاپو گروهی باستان‌شناس را دیدم که با چند ستون کمکی زیر سقف‌ها را نگاه داشته و چند ستون چوبی را از جای خود بیرون آورده بودند. یکی از ستون‌ها را در قطر به دو نیمه کرده و سرگرم تپه کردن میان آن بودند. سرپرست گروه که از یکی از دانشگاه‌های اروپایی بود، چون با نگاه پرسشگر من روبرو شد با روی گشاده به من گفت برای آن که این بنای زیبا از گزند در امان بماند، پروژه‌ای برای پایدار کردن ستون‌ها انجام می‌دهند و به دنبال گذاشتن لوله‌های فولادین در میان ستون‌ها هستند.

روز دیگر در پردیس چهل ستون یک گروه دانشجوی ایتالیایی را دیدم که رویه‌ی یک نقش بزرگ دیواری دوران قاجار را با نخ‌هایی به تکه‌هایی چهار گوش تقسیم کرده بودند و روی برخی از چهار گوش‌ها را با پارچه پوشانیده و سرگرم زدن محلولی به پشت پارچه بودند. شور جوانی برای گفتگو با این گروه و آزمون مهارت‌هایم در زبان انگلیسی، به همراه کنجکاوی شدید مرا واداشت تا با دختر جوانی که با وسواس بسیار سرگرم کار بود وارد گفتگو شوم و از او بپرسم چه کار می‌کند. او برایم گفت که با بررسی نوشته‌ها دریافته‌اند که زیر این نقش‌های تیره و غمناک قاجاری نگاره‌هایی زیبا و نقش‌هایی با رنگ‌های شاد از دوره‌ی صفوی وجود دارد. او شرح داد که عادت نادرست پاره‌ای شاهان پیروز آن بوده که به جای نگهداری آن چه به دست می‌آوردند آن چه را به پیشینیانشان پیوند داشت، یک سره از بین برده و یا بدون بهره‌رهای می‌کردند. شیوه‌ی سرسلسله شاهان قاجار

یادداشت

نیز چنین بود که با اسب وارد کاخ‌های صفوی و افشاری شد و با تبر بسیاری گچ بری‌ها را از بین برد. آن گونه که خود در مورد قالی‌های حرمسرای شاه افشار هم رفتار کرده بود. پس از آن نقاشان قاجار نیز روی نقاشی‌های آن دوران، پرده‌هایی از نقش با رنگ‌های مورد پسند ایشان که تیره بود و کدر، کشیدند. این ویژگی در تاریخ جهان و در رفتار فاتحان به خصوص در سرزمین‌های خاوری بسیار دیده شده است.

آن دانشجوی جوان با من از یک فناوری هنری که در دانشگاه خود به آن رسیده بودند سخن گفت و نمونه‌های کاربردی آن را نشان داد. با آن شیوه که فرایندی زمان بر و شیمیایی بود می‌شد رنگ‌های روئین را برداشته و با پارچه به روی یک دیوار گچین برده و بر آن پایدار کنند. به این ترتیب نقش‌های زیرین نمودار می‌شد بدون آن که نقش‌های روئین از بین برود. شیوه‌ای بود تحسین برانگیز که اجازه می‌داد مردم از دیدن هر دو نقاشی لذت ببرند بی آن که دستاورد تلاش هنرمندی از میان برود. مردم هم مجال دیدن و داوری پیدا می‌کردند.

آن زمان به درازا کشاندن تحصیل مرا می‌شایسته و رایج نبود. من هم پس از پایان دوره کارشناسی در ایران، به خارج از کشور رفتم و در بازگشت توقفی در فرانسه داشتم تا از مراکز فرهنگی و گردشگری آن دیدن کنم. در اولین فرصت به دیدن موزه‌ی لوور در پاریس رفتم. در کتابچه‌ای که در موزه خریدم، نوشته بود که ساختمان آن از مجموعه کاخ‌هایی درست شده که در طی چهار دوره پادشاهی و در هشت سده ساخته شده است! هر سلسله پس از دستیابی به قدرت آثار گذشتگان را دارای خود دانسته و برای تکمیل و بهره‌برداری از آن‌ها همت گماشته است. گنجینه‌هایی بزرگ و گران بها و نایاب در پناه اتاق‌ها و سراسر اهای لوور جلوه‌گری می‌کرد. من از روی کنجکاوی به تابلوی ژوکوند بسیار نگاه کردم اما به راستی حتی نتوانستم درک کنم که او زن است یا مرد! او راست مرا می‌نگریست، بدون هیچ خوش آمدی. او با آرامش و در پناهی ساده و امن و زیر لامپ‌هایی زیبا، لبخندی کم رمق بر لب داشت و نکته‌ی دیگر از آن تابلو مرا به خود جلب نکرد. در لوور دو روزی گردش کردم.

برایم روشن شد که دو نگاه چیره بر قدرتمندان جهان است: یکی آن که اثبات خود را در کوچک شمردن و از بین بردن دیگران می‌داند و دوم آن که تلاش می‌کند بازمانده‌های گران‌قدر دیگران را قدر دانسته، نگه داشته و تکمیل کرده و به بهترین شکل از آن بهره‌برداری کند. من نگاه دوم را دوست دارم و آن را برای توسعه‌ی فرهنگی و اقتصادی کشور لازم می‌دانم.

سازمان مدیریت صنعتی
پیشرو در ارائه خدمات مدیریت

مد شرکت برتر منطقه آذربایجان

رتبه بندی صد شرکت برتر منطقه آذربایجان

رتبه بندی صد شرکت برتر منطقه آذربایجان

رتبه بندی صد شرکت برتر منطقه آذربایجان

فورچون آذری

IMIAZAR در یک نگاه

سازمان مدیریت صنعتی آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان رتبه بندی سال ۱۳۹۱ شرکت های برتر منطقه آذربایجان (براساس اطلاعات سال مالی ۱۳۹۰) را در پی تجربه و سابقه ۱۴ ساله سازمان مدیریت صنعتی برای اولین بار در منطقه شمالغرب کشور اجرا کرد. این فهرست با الهام از رسالت سازمان مرکزی با فراهم نمودن آمار و اطلاعات شفاف و مفید در مورد بنگاههای اقتصادی منطقه، فضای روشن تری از کسب کار اقتصادی منطقه هرساله ارائه می دهد و به مدیران، سیاستگزاران و پژوهشگران، یاری می رساند تا شناخت و درک دقیق تری از مقیاس، ساختار مالی و اقتصادی صنایع و بنگاههای اقتصادی بزرگ منطقه داشته باشند.

در فهرست تهیه شده از ۱۲۰ شرکت منطقه آذربایجان، بر روی شناسایی آرایش بنگاه های بزرگ منطقه در کنار یکدیگر تمرکز شده است، به این دلیل که نگاه کلان ملی در شکل گیری این فهرست مورد نظر سازمان مدیریت صنعتی بوده است. به عبارت دیگر، از آنجایی که رونق و رکود بزرگترین شرکت های منطقه، به دلیل وجود ارتباطات گسترده پسین و پیشین، به سرعت در کلیه سطوح اقتصادی منطقه آثار خود را بروز خواهد داد، سازمان مدیریت صنعتی با تهیه این فهرست تلاش نموده است که تصویری سالانه و متکی به آمارهای کمی قابل اعتماد، از چگونگی تغییرات در آرایش بنگاه های بزرگ منطقه و صنایع و فعالیت های اقتصادی مختلف در کنار یکدیگر ارایه دهد. پویایی، تداوم و تسریع روند توسعه بنگاه های اقتصادی و در پی آن کل اقتصاد کشور در گرو شناخت کامل و صحیحی از نقاط قوت و ضعف فعالیت های اقتصادی بنگاه های کشور است و از آنجایی که قوت و ضعف مفاهیم، نسبی هستند که بر مبنای مقایسه استوار می باشند در این فهرست با مقایسه صنایع و بنگاه های اقتصادی منطقه با یکدیگر زمینه ای فراهم می شود که می تواند راهنمای مفیدی برای مدیران و سیاست گذاران و سرمایه گذاران باشد و منجر به تحقیقات پژوهشگران در جهت شناخت فضای کسب و کار از زوایایی تازه گردد.

تغییراتی که به طور دائم در سالهای گذشته در این تصویر روی داده است و با در حال شکل گیری است، می تواند از زوایای مختلف استلزام ها یا استنتاج های متفاوتی برای بیننده داشته باشد. در حالی که سقوط تدریجی رتبه های شرکت های فعال در یک صنعت در یک روند چند ساله، برای سرمایه گذار داخلی یا خارجی علامت عدم توجیه سرمایه گذاری یا افزایش هزینه فرصت است. برای سیاست گذار اقتصادی این اتفاق ممکن است علامت تلاش برای چاره جویی یا شناسایی مشکل باشد، در حالی که جابجایی رتبه ها در فهرست صد شرکت برتر برای پژوهشگران زمینه ای برای تحقیق علمی است. برای مدیر بنگاهی که در این لیست قرار گرفته است، این تغییرات رتبه می تواند نشانه ای برای بازنگری در عملکرد و شناسایی نقاط قوت و ضعف باشد.

این نگاه کلان و ملی، در کنار توجه به خواسته های ذی نفعان طرح از یک سو و از سوی دیگر توجه به میزان دسترسی به آمارهای کمی قابل اتکاء و ماهیت رتبه بندی و نسبی بودن فهرست از سوی دیگر، باعث می شود نوع شاخص های مورد استفاده در رتبه بندی ها، در راستای هدف طرح گزینش و تدقیق شود. میزان اثرگذاری فعالیت یک بنگاه اقتصادی در ابعاد اقتصاد ملی، رابطه مستقیمی با میزان فروش شرکت دارد. فروش شرکت، میزان تعامل بنگاه را با ساختار اقتصادی منطقه نشان می دهد و هرچه بنگاهی تعامل بیشتری با سایر اجزاء اقتصادی داشته باشد، رونق و رکود آن اهمیت بیشتری می یابد. بنابراین انتخاب و رتبه بندی شرکت ها براساس شاخص «حجم فروش» از منطلق اقتصادی و مدیریتی برخوردار است. اصولاً موضوع «رشد شرکت ها» اهمیت و جایگاه ویژه ای در اقتصاد و مدیریت دارد. «فروش»، مهمترین خروجی نهایی شرکت تجاری است و به خصوص، «روند فروش»، نتیجه تعامل بسیاری از عوامل کمی و کیفی، درونی و بیرونی شرکت را نشان می دهد و بالاخره این که، ورود به عرصه رقابت جهانی تنها برای شرکت های بزرگ (با فروش بالا) میسر است.

هدف تدوین فهرست شرکتهای برتر منطقه آذربایجان به شرح ذیل است: «شفاف سازی فضای کسب و کار و جایگاه اقتصادی شرکت های منطقه آذربایجان و رتبه بندی آنها از نظر میزان تاثیرگذاری در اقتصاد ملی، با هدف گسترش رقابت در فضای کسب و کار بنگاه های اقتصادی»
با هدف فوق، فهرست شرکت های برتر منطقه آذربایجان (IMIAZAR100) تناسب بیشتری با روش های رتبه بندی خروجی گرا (نتیجه گرا) دارد. چون شفاف سازی جایگاه اقتصادی شرکت ها هدفی است که مدل های فرآیندگرا

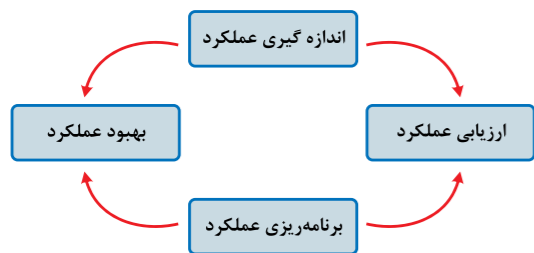
نمی توانند به آن پاسخ گویند، به خصوص زمانی که تعیین جایگاه اقتصادی شرکت ها در مقایسه با هم مطرح است، نمی توانیم ارزیابی خود را محدود به چند شرکت خاص نماییم. افزایش تعداد شرکت ها نیز استفاده از روش های فرآیندگرا را به عنوان کاری مداوم و سالانه غیرممکن می کند. بنابراین، فهرست شرکت های برتر منطقه آذربایجان، فهرستی برای شناسایی جایگاه اقتصادی بنگاه های اقتصادی بر مبنای روش رتبه بندی براساس روش های خروجی گرا است.

کارکردهای رتبه بندی در رابطه با مدیریت شرکت

مدیریت یک شرکت به عنوان راس ساختار سازمانی یک مجموعه هدفمند وظایف تفصیلی و متعددی را برای انجام اهداف شرکت به عهده دارد اما مجموعه این وظایف را می توان در قالب یک هدف عمومی «بهبود وضعیت» خلاصه نمود. بدیهی است این هدف در محیط رقابتی دنیای کسب و کار امروز تنها محدود به بهبود وضعیت نسبت به گذشته نمی شود، بلکه بهبود عملکرد نسبت به رقبای و حتی سایر کسب و کارهای اقتصادی که در ظاهر به عنوان رقیب مستقیم مطرح نمی باشند ولی از دید اقتصادی و بحث هزینه- فایده می تواند جایگزینی بالقوه برای فعالیت اقتصادی شرکت محسوب گردند را نیز شامل می گردد.

شرکت هایی که برای بهبود مستمر و کل نگر به اصلاح عملکرد شرکت خود نمی پردازند به تدریج از گردونه فعالیت اقتصادی محو می گردند. پویایی محیط کسب و کار اقتصادی به حدی است که از فهرست فورچون ۵۰۰ در سال های دور تنها شرکت باقی مانده شرکت جنرال الکتریک است. بسیاری از شرکت ها و صنایعی که زمانی جزو شرکت های برتر جهانی بوده اند اکنون حتی به طور کامل از محیط اقتصادی محو شده اند. بررسی و مقایسه شرکت ها در اولین فهرست صد شرکت برتر ایران در سال ۷۶ با آخرین فهرست منتشره در سال جاری گویای آن است که در اقتصاد در حال گذر ایران حتی میزان تحول، تغییر جایگاه و در نتیجه نیاز و ضرورت هوشیاری و حساسیت مدیریت شرکت به تحولات پیرامونی بیش از جهان توسعه یافته است. چون با بررسی این فهرست ها می توان دریافت که در طی این زمان کوتاه نه تنها شرکت ها بلکه برخی گروه های صنعتی به طور کامل جایگاه خود را در میان شرکت های فهرست از دست داده اند.

جایگاه و وضعیت هر شرکتی حاصل عملکرد آن و همچنین دیگران می باشد. بنابراین ارتقای جایگاه اقتصادی یک شرکت می تواند ناشی از بهبود عملکرد خود یا ضعف در عملکرد دیگر شرکت ها باشد. بهبود عملکرد نیز همانند هر تلاش سازمان یافته ی دیگری که برای دستیابی به موفقیت صورت می گیرد، دارای فرآیندی است که این فرایند در شکل زیر ارائه شده است:

نحوه رتبه بندی شرکت ها در طرح IMIAZAR100

میزان اثرگذاری فعالیت یک بنگاه اقتصادی در ابعاد اقتصاد ملی، رابطه مستقیمی با میزان فروش آن دارد و هر چه بنگاهی تعامل بیشتری با سایر اجزای اقتصاد داشته باشد رونق و رکود آن اهمیت بیشتری می یابد. رقم فروش بنگاه، تنها نشان دهنده ارزش افزوده اقتصادی بنگاه نیست، بلکه زنجیره ای از ارزش افزوده صنایع و فعالیت های مختلف را که تامین کنندگان بنگاه مورد نظر بوده اند، در خود دارد. بنابراین زمانی که فروش بنگاهی بیشتر است، با فرض ثبات سایر شرایط، این مساله نشان می دهد که زنجیره بزرگتری از فعالیت ها و افراد در ارتباط با بنگاه مورد نظر هستند، در نتیجه رکود و رونق این بنگاه ها ضریب تاثیر بیشتری در بدنه اقتصاد ملی خواهد داشت.

به همین دلیل، معیار اول گزینش شرکت ها در فهرست صد شرکت برتر، معیار حجم فروش است. پس از گزینش ۱۰۰ شرکت بزرگ منطقه آذربایجان، رتبه بندی آن ها از جنبه های دیگر صورت می گیرد. پس از گزینش و رتبه

بندی شرکت ها براساس شاخص «حجم فروش»، این شرکت ها براساس شاخص های دیگری مقایسه و رتبه بندی می شوند. این شاخص ها به طور خلاصه عبارتند از:

عنوان دسته بندی	شاخص ها
شاخص های اندازه و رشد شرکت	رشد فروش
	فروش سرانه
	تعداد کارکنان
شاخص های سودآوری و عملکرد	سودآوری
	رشد سود
	بازده ارزش ویژه
	نسبت مالکانه
شاخص های صادرات	صادرات
	صادرات سرانه
شاخص های نقدینگی	نسبت جاری
	نسبت خالص وجوه ناشی از عملیات به فروش
	نسبت خالص وجوه ناشی از عملیات به سود عملیاتی
شاخص های بدهی	نسبت بدهی
	نسبت پوشش هزینه بهره
شاخص های بازار	ارزش بازار
	بازده بازار حقوق صاحبان سهام
	نسبت P/E
	نسبت P/B

در تحلیل آمار و نتایج رتبه بندی ارائه شده از شرکت ها لازم است به مواردی

که ممکن است به دلیل شرایط خاص اقتصاد ایران، به عنوان اقتصادی در حال توسعه، ایجاد شود توجه کافی صورت گیرد.

• در اقتصاد ایران، مانند بسیاری از اقتصادهای درحال توسعه، قیمت ها منعکس کننده تمامی واقعیات اقتصادی نیستند. وجود یارانه های مختلف، دخالت های دولت در کنترل قیمت ها و مواردی از این قبیل، موجب انحراف قیمت ها می شود و لذا قیمت ها قادر نیستند وضعیت واقعی رشد یک شرکت را نشان دهند. مثلا رشد فروش یک شرکت در یک اقتصاد سالم نشان دهنده افزایش قیمت محصول فروش رفته و مقدار عددی محصولات فروخته شده است. از آنجا که افزایش قیمت اساساً ناشی از افزایش کیفیت محصولات تولیدی است، در این صورت افزایش فروش، نشان دهنده رشد واقعی و سالم این شرکت ها است. در حالی که در اقتصاد ایران بخشی از تغییر قیمت ها یا ناشی از وجود بازارهای انحصاری و یا ناشی از دخالت های دولت در تعیین قیمت محصولات شرکت های تولیدی است. بنابراین، باید در مقایسه فروش شرکت ها و رتبه بندی آن ها از نظر فروش این مقوله را در نظر داشت.

مشکل انحراف قیمتی نه تنها مشکل فهرست IMIAZAR100 است، بلکه در هر نوع آمار اقتصادی خود را نشان می دهد. حساب های ملی، سبد مصرف خانوار، بودجه دولت، و آمارهای مشابه همه انحراف قیمتی را در خود دارند. لذا تمامی واقعیات های اقتصادی را منعکس نمی کنند. طبیعی است که با کاهش دخالت های دولت و آزاد شدن تجارت، قیمت ها به سمت شفافیت و سلامت بیشتری حرکت خواهند کرد.

• به دلیل سابقه تومی کشور در سالهای گذشته، مقایسه جمع کل دارایی های ثابت شرکت ها و محاسبات مربوط به آن باید با احتیاط لازم صورت گیرد. از آنجا که شرکت ها براساس قیمت های تاریخی، دارایی های ثابت خود را در دفاتر ثبت کرده اند و تاریخ سرمایه گذاری شرکت ها با یکدیگر متفاوت است، در این صورت دارایی ها و نسبت سود و فروش به دارایی ها تمامی واقعیت را منعکس نمی کند. با توجه به این مطلب ضروری است که در استفاده از شاخص های مرتبط با میزان دارایی های شرکت در بررسی ها و تحقیقات اقتصادی، به این مساله توجه شود.

همایش معرفی شرکتهای برتر منطقه آذربایجان

نهم بهمن ماه سال ۱۳۹۱ در سالن پتروشیمی تبریز نخستین همایش IMIAZAR برگزار شد. این همایش با حضور ذی نفعان این طرح با سخنرانی شخصیت ها و مقامات اجرایی و اعطای گواهینامه و تندیس به برگزیدگان طرح ادامه یافت. حضور نمایندگان مجلس رضا رحمانی، محمد حسین فرهنگی، محمد اسماعیل سعیدی، مسعود پزشکیان نمایندگان محترم مردم شریف تبریز، آذرشهر و اسکو، نادر قاضی پور نماینده محترم مردم شریف ارومیه، شهروز افخمی نماینده محترم مردم شریف ملکان و سرکار خانم مهناز بهمنی نماینده محترم مردم شریف سراب، به همراه استاندار آذربایجان شرقی و سایر دست اندرکاران دولتی به همراه نمایندگان شرکت های بخش خصوصی و دولتی گرمای خاصی را به این همایش بخشیده بود.

برگزاری دوره های آموزشی برای مدیران صنعتی

غلامرضا شافعی، مدیرعامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، کلاتشهر صنعتی تبریز را شهر همیشه اولین دانست و گفت: تبریز در زمینه برگزاری طرح IMI هم نشان داد که اولین است و با اجرای طرح انتخاب صد شرکت برتر در منطقه آذربایجان اولین قدم را خوب برداشت. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: آذربایجان با کشورهای مهمی چون ترکیه و آذربایجان مرز مشترک دارد و این موقعیت خوبی برای این منطقه فراهم کرده است. وی مشارکت سازمان مدیریت صنعتی با دانشگاه های معتبر داخلی و خارجی را موضوعی دانست که این سازمان می باید در اولویت کارهای خود قرار دهد. شافعی افزود: شرایط خاص قبل از انتخابات و مشکلات تحریم می تواند وضعیتی پیش آورد که بنگاه های اقتصادی با رکود مواجه شوند، به نظر من این زمان بهترین فرصت برای آموزش مدیران و فعالان اقتصادی ما است. وی ادامه داد: در این زمان برگزاری دوره های کوتاه مدت برای مدیران بنگاه های اقتصادی توسط سازمان مدیریت صنعتی می تواند مفید واقع شود.

برخی صنایع وبال گردن دولت شده اند / مرگ یکبار، شیون هم یکبار! استاندار آذربایجان شرقی نیز در این همایش طی سخنانی با اشاره به فرصت پیش آمده برای اصلاح اقتصاد کشور گفت: سالهاست حسرت قدرتمند شدن بخش خصوصی را می کشیم و آرزو می کنیم تصدی گری دولت کمتر شود.

احمد علیرضا بیگی گفت: هدفی که دولت دنبال می کند این است که گام دوم هدفمندی یارانه ها را با تعامل مجلس اجرا کند. وی افزود: همه سیاستگذاران اقتصادی کشور به اهمیت اجرای مرحله دوم قانون هدفمندی یارانه ها پی برده اند، هر چند اختلاف نظرهایی در نحوه اجرای آن وجود دارد. بیگی ادامه داد: مدل قبلی پرداخت یارانه در کشور جواب نداد و دولت به این نتیجه رسید که ثروت کشور را در اختیار مردم قرار دهد. وی با اشاره به برخی گمانه ها درباره خسارت دیدن بخش تولید از اجرای مرحله دوم این قانون افزود: من بر خلاف برخی ها معتقد هستم که اجرای گام دوم هدفمندی به ضرر تولید کنندگان نیست.

استاندار آذربایجان شرقی با اشاره غیر اقتصادی بودن برخی فعالیت های اقتصادی گفت: همواره برخی صنعت ها مانند خودروسازان وبال گردن دولت بوده و کارگران را محبوس کرده اند و از آنها برای تحت فشار قرار دادن دولت برای دریافت کمک های بیشتر استفاده می کنند.

وی به اشتغال ۵ میلیون نفر کارگر تبعه خارجی در کشور اشاره کرد و گفت: باید اقتصاد کشور ریشه ای رفع مشکل شود؛ باید از نفت، یگانه منشاء تامین نیازمندی کشور قطع نیاز کنیم، با این کار دنیا نمی تواند حریف توانایی و کار آمدی مردم ما شود. مرگ یکبار و شیون هم یکبار!

بیگی برگزاری همایش معرفی صد شرکت برتر آذربایجان را بسیار مفید ارزیابی کرد و گفت: حضور شرکت ها و برندهای برتر در این همایش می تواند در نبرد اقتصادی پیش رو موثر باشد. وی ادامه داد: ما می توانیم نقش های بیشتری را به بخش خصوصی بسپاریم که باعث رونق اقتصادی کشور خواهد شد. نماینده عالی دولت در آذربایجان شرقی در پایان اظهاراتش تأکید کرد: باید تولیدکنندگان با اجرای گام دوم هدفمندی ها مصرف کنندگان را راضی کنند، در غیر این صورت ذائقه مردم و بازار مصرف عوض می شود. پرداخت یارانه موجب نخواهد شد که صنعت و تولید با مشکل مواجه شود، بلکه باعث خواهد شد در شرایطی برابر مردم حق انتخاب داشته باشند.

آذربایجان باید یک پارادایم جدید صنعتی را آغاز کند

علی کرمانشاه، رئیس سازمان مدیریت صنعتی نیز در این همایش طی سخنانی اظهار داشت: توسعه صنعتی ایران از آذربایجان آغاز شده است. وی افزود: متناسب با تغییر ماموریت های سازمان مدیریت صنعتی، این سازمان

بر آن است که الگوهای جدیدی را برای توسعه صنعتی کشور رقم بزند. استاد دانشگاه امیر کبیر ادامه داد: آذربایجان با انباشت تکنولوژیک و داشتن متخصصین گرانسنگ می تواند تاثیر بزرگی در این توسعه داشته باشد. وی ادامه داد: در این زمان آذربایجان باید با تکیه بر ساختارهای نو و تکنولوژی های جدید یک پارادایم جدید صنعتی را آغاز کند و سازمان مدیریت صنعتی می تواند در این راستا کمک کرده و ساختارهای جدید و کسب و کارهای جدید بر مبنی تکنولوژی های نو ایجاد کنند.

دکتر کرمانشاه به ضرورت نوآوری در مدیریت صنعتی و اقتصادی تاکید ورزید و گفت: جایگاه شرکت های بزرگ در نوآوری مهم است هر چند نوآوری محدود به محصول و فرایندهای جدید نیست.

IMIAZAR100 به دنبال شفاف سازی فضای کسب و کار

مجید درویش از مدیران اجرایی طرح IMIAZAR100 طی سخنانی در این همایش گفت: در سال ۹۰ تعداد شاخص های مورد بررسی در تعیین شرکت

های برتر به ۲۶ شاخص افزایش یافت در حالی که در آغاز برگزاری این طرح در سال ۷۷ تنها شاخص مالی مطرح بود.

وی افزود: هدف ما از برگزاری طرح رتبه بندی صد شرکت برتر آذربایجان، شفاف سازی فضای کسب و کار، رتبه بندی شرکت ها از نظر میزان اثرگذاری در اقتصاد ملی، گسترش رقابت بین بنگاه های اقتصادی بود.

وی افزود: این رتبه بندی می تواند مورد استفاده بنگاه های اقتصادی، سازمان های حاکمیتی و سیاستگذاران اقتصادی، پژوهشگران و سرمایه گذاران و فعالان اقتصادی قرار گیرد و اجرای این طرح از این جهت اهمیت دارد که امکان توسعه برند شرکت ها را می دهد و امکان هدف گذاری برای رشد پایدار بر اساس رتبه بندی IMIAZAR100 را به آنها می دهد.

در ادامه خلاصه ای از گزارش رتبه بندی شرکت های برتر منطقه آذربایجان براساس شاخصهای ذکر شده، در این همایش ارائه گردید. این گزارش شامل

لیست کامل ۱۲۰ شرکت برتر منطقه از لحاظ شاخص اصلی یعنی میزان فروش و بیست شرکت اول در سایر شاخصها می باشد. ذی نفعان این طرح می توانند

جدول ۱
رتبه بندی یکصد و بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر میزان فروش/ درآمد (میلیارد ریال)

رتبه فروش	رتبه سال ۱۳۸۹	رتبه سال ۱۳۹۰	تغییر رتبه فروش	نام شرکت	رتبه فروش	رتبه سال ۱۳۸۹	رتبه سال ۱۳۹۰	تغییر رتبه فروش	نام شرکت
۰	۱	۱	۰	شرکت پالایش نفت تبریز	۱	۱	۱	۰	شرکت دارو سازی شهید قاضی
۱	۳	۲	۱	شرکت ایران خودرو تبریز	۲	۳	۲	-۱	شرکت صنایع بهداشتی سینا
۲	۵	۳	۲	شرکت صنعتی مینو (هولدینگ)	۳	۵	۳	-۲	شرکت صنایع خالص سازان روی زنجان
۳	۴	۴	۰	شرکت پتروشیمی تبریز	۴	۴	۴	۰	شرکت شهید قند خوی
۴	۲	۵	-۳	شرکت ایران ترانسفو (هولدینگ)	۵	۲	۵	-۳	شرکت بازرگانی و خدمات پس از فروش تراکتور سازی ایران
۵	۷	۶	۱	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)	۶	۷	۶	۱	شرکت داداش بوادر
۶	۶	۷	-۱	شرکت تراکتور سازی ایران (هولدینگ)	۷	۶	۷	-۱	شرکت تعاونی فنی و مهندسی و صنعتی سگال آذر
۷	-	۸	-	شرکت پرلیت (هولدینگ)	۸	-	۸	-	شرکت تولیدی و صنعتی فرش پرنیان سهند مراغه
۸	۹	۹	۰	شرکت فولاد آذربایجان	۹	۹	۹	۰	شرکت سرمایه گذاری صنایع یکتا
۹	۸	۱۰	-۲	شرکت کالسیمین (هولدینگ)	۱۰	۸	۱۰	-۲	شرکت خدمات صنعتی تراکتور سازی ایران
۱۰	۱۱	۱۱	-۱	شرکت ارس خودرو دیزل	۱۱	۱۱	۱۱	-۱	شرکت پلیمر کیسه تبریز
۱۱	۱۰	۱۲	۰	شرکت مهندسی و تامین قطعات تراکتور سازی تبریز	۱۲	۱۰	۱۲	۰	شرکت میراب پروفیل
۱۲	۱۲	۱۳	-۱	شرکت مخابرات استان آذربایجان شرقی	۱۳	۱۲	۱۳	-۱	شرکت کلر پارس
۱۳	۱۴	۱۴	۰	شرکت دارو سازی دانا	۱۴	۱۴	۱۴	۰	شرکت نوآوران آیدیا پلاستیک
۱۴	۲۰	۱۵	۵	شرکت نفت پاسارگاد (کارخانه قیر سازی تبریز)	۱۵	۲۰	۱۵	۵	شرکت صنایع خاک چینی ایران
۱۵	۳۵	۱۶	۱۹	شرکت فولاد مهر سهند	۱۶	۳۵	۱۶	۱۹	شرکت آکپا ایران کیش
۱۶	۱۸	۱۷	-۱	شرکت موتوزن (هولدینگ)	۱۷	۱۸	۱۷	-۱	شرکت ساختمانی فراپند
۱۷	۱۶	۱۸	۲	شرکت شیرین عسل	۱۸	۱۶	۱۸	۲	شرکت گلستان یافت
۱۸	۱۹	۱۹	۰	شرکت سرمایه گذاری و توسعه صنایع لاستیک	۱۹	۱۹	۱۹	۰	شرکت تراکتور سازی ارومیه
۱۹	۲۴	۲۰	۴	شرکت تکدانه	۲۰	۲۴	۲۰	۴	شرکت دونا خزر
۲۰	۲۳	۲۱	۲	شرکت به پخش آذربایجان	۲۱	۲۳	۲۱	۲	شرکت صنعت روی زنگان
۲۱	۱۵	۲۲	-۷	شرکت ترانسفورماتور توزیع زنگان	۲۲	۱۵	۲۲	-۷	شرکت گسترش صنایع ریلی ایران
۲۲	۱۷	۲۳	-۶	مجتمع فولاد صنعت بناب	۲۳	۱۷	۲۳	-۶	شرکت آیسان خزر
۲۳	۲۱	۲۴	-۳	شرکت سیمان صوفیان	۲۴	۲۱	۲۴	-۳	شرکت بنیان دیزل
۲۴	۲۹	۲۵	۴	شرکت سیمان ارومیه	۲۵	۲۹	۲۵	۴	شرکت پخش رونق
۲۵	۲۵	۲۶	-۱	شرکت شهر سازی و خانه سازی باغ میشه	۲۶	۲۵	۲۶	-۱	شرکت صنایع نوید موتور
۲۶	۲۷	۲۷	۰	شرکت چرخشگر	۲۷	۲۷	۲۷	۰	شرکت فرد آذربایجان
۲۷	۳۱	۲۸	۳	شرکت شیر پاستوریزه پگاه آذربایجان شرقی	۲۸	۳۱	۲۸	۳	شرکت اولکابی
۲۸	۳۲	۲۹	-۷	شرکت ریخته گری تراکتور سازی ایران	۲۹	۳۲	۲۹	-۷	شرکت سهند فولاد
۲۹	۳۴	۳۰	۴	شرکت کشت و صنعت و دامپروری مغان	۳۰	۳۴	۳۰	۴	شرکت آذر مرغ
۳۰	۳۶	۳۱	۵	شرکت دارو سازی زهراوی	۳۱	۳۶	۳۱	۵	شرکت روی پرور زنجان
۳۱	۴۲	۳۲	۱۰	شرکت فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر	۳۲	۴۲	۳۲	۱۰	شرکت اطلس بود
۳۲	۴۱	۳۳	۸	شرکت مهر اصل	۳۳	۴۱	۳۳	۸	شرکت هواسان
۳۳	۳۳	۳۴	-۱	شرکت موتورسازان تراکتور سازی ایران	۳۴	۳۳	۳۴	-۱	شرکت توکا طب آذر
۳۴	۲۸	۳۵	-۷	شرکت سیمان آرتا اردبیل	۳۵	۲۸	۳۵	-۷	شرکت نوش ایران
۳۵	۳۲	۳۶	-۴	مجتمع صنعتی آرتاویل تابر	۳۶	۳۲	۳۶	-۴	شرکت پارس ساختار
۳۶	۳۷	۳۷	۰	شرکت صنایع پمپیران	۳۷	۳۷	۳۷	۰	شرکت آروین تبریز
۳۷	۳۸	۳۸	۰	شرکت صنایع غذایی ارس مهر	۳۸	۳۸	۳۸	۰	شرکت پولادیش
۳۸	۳۰	۳۹	-۹	شرکت تولید موتورهای دیزل ایران (ایدم)	۳۹	۳۰	۳۹	-۹	شرکت شهر بام عایق
۳۹	۲۶	۴۰	-۱۴	شرکت پارس سوپج (هولدینگ)	۴۰	۲۶	۴۰	-۱۴	شرکت مهندسی مشاور فراز آب
۴۰	۳۹	۴۱	-۲	شرکت گروه صنعتی نجاتی (آنانا)	۴۱	۳۹	۴۱	-۲	شرکت صنایع پمپ سازی نوید سهند
۴۱	۴۰	۴۲	-۲	شرکت شیر پاستوریزه پگاه آذربایجان غربی	۴۲	۴۰	۴۲	-۲	شرکت مجتمع صنعتی کن تابر
۴۲	۴۳	۴۳	۰	شرکت آهنگری تراکتور سازی ایران	۴۳	۴۳	۴۳	۰	شرکت آذر پیمان
۴۳	۵۶	۴۴	۱۲	شرکت ملی سرب و روی ایران	۴۴	۵۶	۴۴	۱۲	شرکت مهندسی لوله پی گستر
۴۴	۴۴	۴۵	-۱	شرکت تکین فخر آذربایجان	۴۵	۴۴	۴۵	-۱	شرکت بلرینگ ایران
۴۵	۵۳	۴۶	۷	شرکت آذر داروی کاویان ارومیه	۴۶	۵۳	۴۶	۷	شرکت تولیدی خوراک دام نیرو سهند
۴۶	۴۷	۴۷	۰	شرکت سرمایه گذاری مسکن آذربایجان	۴۷	۴۷	۴۷	۰	شرکت آذران پلاستیک سهند
۴۷	۶۹	۴۸	۲۱	شرکت زرین معدن آسیا	۴۸	۶۹	۴۸	۲۱	شرکت مهندسی مشاور هوراند طرح
۴۸	۴۹	۴۹	۰	شرکت فرآوری مواد معدنی ایران	۴۹	۴۹	۴۹	۰	شرکت آذریت
۴۹	۵۵	۵۰	۵	شرکت خشکبار آنانا	۵۰	۵۵	۵۰	۵	شرکت گروه صنعتی عباس پور (آدرین)
۵۰	۵۰	۵۱	-۱	شرکت شیر پاستوریزه پگاه زنجان	۵۱	۵۰	۵۱	-۱	شرکت ماشین آلات صنعتی تراکتور سازی ایران
۵۱	۴۸	۵۲	-۴	شرکت مخابرات استان اردبیل	۵۲	۴۸	۵۲	-۴	شرکت خدمات بعد از فروش تلمبه سازان تبریز
۵۲	۴۵	۵۳	-۸	شرکت مخابرات زنجان	۵۳	۴۵	۵۳	-۸	شرکت تولیدی صنعتی آذر طلایی
۵۳	۴۶	۵۴	-۸	شرکت سیمان زنجان	۵۴	۴۶	۵۴	-۸	شرکت مهندسی مشاور نیروی آذربایجان (منا)
۵۴	۵۲	۵۵	-۳	شرکت صنایع کاشی تبریز	۵۵	۵۲	۵۵	-۳	شرکت تدبیر نوین سازان

جدول ۱
رتبه بندی یکصد و بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر میزان فروش/ درآمد (میلیارد ریال)

رتبه سال ۱۳۸۹	رتبه سال ۱۳۹۰	نام شرکت	تغییر رتبه فروش	رتبه سال ۱۳۹۰	رتبه سال ۱۳۸۹	نام شرکت	تغییر رتبه فروش
۱۱۱	۱۰۳	شرکت مشارکتی سهند آب آذربایجان	۸-	۱۱۶	۱۲۰	شرکت تجهیز نیروی زنگان	۴
۱۱۲	۱۰۱	شرکت تولیدی و صنعتی کابل وران	۱۱-	۱۱۷	۱۰۹	شرکت کولاک شرق	۸-
۱۱۳	۱۰۴	شرکت شکوه شاد شانجان (آی سودا)	۹-	۱۱۸	۱۰۵	شرکت گروه کارخانجات یاقوت صنعت تبریز	۱۳-
۱۱۴	۱۱۶	شرکت سینا فن خودرو	۲	۱۱۹	۱۱۴	شرکت آسیا زوله	۵-
۱۱۵	۱۱۵	شرکت آذر آوند	۰	۱۲۰	۱۱۹	شرکت جهان همتاسیکلت بناب	۱-

گزارش کامل این طرح را از دبیرخانه همایش دریافت کنند. انتخاب ۱۰۰ شرکت برتر منطقه آذربایجان در مرحله اول بر اساس گزینش ۱۰۰ شرکت دارای بیشترین ارزش فروش (درآمد) و از بین شرکت هایی که اطلاعات خود را ارسال نموده اند صورت گرفت. بنابراین، معیار اولیه برای انتخاب فهرست اصلی شرکت ها، معیار فروش (درآمد) است. براساس این معیار که فروش بالای ۴۰ میلیارد ریال مدنظر قرار گرفت، ۱۲۰ شرکت حائز شرایط جهت قرارگرفتن در این رتبه بندی شدند. بیشترین صعود (تغییر رتبه) فهرست صد شرکت برتر سال ۹۰، در جدول زیر قابل مشاهده است:

جدول ۲
ده شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر بیشترین صعود در رتبه فروش

تغییر رتبه فروش	رتبه سال ۱۳۸۹	رتبه سال ۱۳۹۰	نام شرکت
۴۶	۱۱۳	۶۶	شرکت پلیمر کیسه تبریز
۳۹	۱۱۱	۷۱	شرکت آکپا ایران کیش
۳۵	۹۹	۶۳	شرکت تولیدی و صنعتی فرش پرنیان سهند مراغه
۳۰	۱۱۷	۸۶	شرکت روی پرور زنجان
۲۶	۱۱۸	۹۱	شرکت پارس ساختار
۲۰	۶۹	۴۸	شرکت زرین معدن آسیا
۲۰	۹۳	۷۲	شرکت ساختمانی فزایند
۱۹	۱۱۲	۹۲	شرکت آروین تبریز
۱۸	۳۵	۱۶	شرکت فولاد مهر سهند
۱۵	۷۵	۵۹	شرکت شهید قند خوی

به طور کلی در سال ۹۰ مجموع صد شرکت برتر ۱۲۹۴۲۰ هزار میلیارد ریال فروش داشته اند. کل فروش صد شرکت برتر امسال نسبت به کل فروش همین صد شرکت در سال قبل ۴۱ درصد رشد داشته است.

جدول ۳
بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر رشد فروش (درصد) و فروش سرانه (میلیون ریال)

رتبه سال ۱۳۸۹	رتبه سال ۱۳۹۰	نام شرکت
-	۱	شرکت پلیمر کیسه تبریز
۱	۲	شرکت آکپا ایران کیش
-	۳	شرکت روی پرور زنجان
۱۰۸	۴	شرکت پارس ساختار
۱۰۶	۵	شرکت تولیدی و صنعتی فرش پرنیان سهند مراغه
۹۴	۶	شرکت تجهیز نیروی زنگان
۳۵	۷	شرکت آروین تبریز
۴۰	۸	شرکت زرین معدن آسیا
۱۰۴	۹	شرکت ساختمانی فزایند
۳۸	۱۰	شرکت شهید قند خوی
۱۱	۱۱	شرکت ملی سرب و روی ایران
-	۱۲	شرکت جهان همتاسیکلت بناب
۱۴	۱۳	شرکت فولاد مهر سهند
۱۰۷	۱۴	شرکت آذر پیمان
۲۳	۱۵	شرکت میراب پروفیل
۲	۱۶	شرکت اولکاپی
۶	۱۷	شرکت صنعت روی زنگان
۲۸	۱۸	شرکت فولاد آذربایجان
۳۳	۱۹	شرکت سهند فولاد
۱۰	۲۰	شرکت سینا فن خودرو

جدول ۴
بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر میزان اشتغال (نفر)

رتبه	نام شرکت	کارکنان ۱۳۹۰	کارکنان ۱۳۸۹	نرخ رشد اشتغال
۱	شرکت تراکتورسازی ایران (هولدینگ)	۴۹۳۲	۵۰۹۹	-۳/۳
۲	شرکت صنعتی مینو (هولدینگ)	۴۷۰۷	۴۵۲۵	۴/۰
۳	شرکت ایران ترانسفو (هولدینگ)	۳۳۲۹	۳۲۳۶	۲/۹
۴	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)	۳۰۰۶	۲۵۸۳	۱۶/۴
۵	شرکت شیرین عسل	۲۸۰۱	۳۰۲۱	-۷/۳
۶	شرکت گروه صنعتی نجاتی (آنانا)	۲۸۰۰	۲۵۰۰	۱۲/۰
۷	شرکت پرلیت (هولدینگ)	۲۱۷۷	۱۲۸۳	۶۹/۷
۸	شرکت داداش برادر	۱۷۱۵	۱۷۱۵	۰/۰
۹	شرکت کشت و صنعت و دامپروری مغان	۱۶۹۹	۱۸۰۸	-۶/۰
۱۰	شرکت مخابرات استان آذربایجان شرقی	۱۶۱۹	۱۶۱۹	۰/۰
۱۱	شرکت کالسیمین (هولدینگ)	۱۵۷۶	۱۶۴۳	-۴/۱
۱۲	مجتمع صنعتی آرتاویل تایر	۱۲۶۲	۱۳۷۳	-۸/۱
۱۳	شرکت ایران خودرو تبریز	۱۲۶۰	۱۱۰۷	۱۳/۸
۱۴	شرکت تعاونی فنی و مهندسی و صنعتی سگال آذر	۱۱۹۲	۴۶۷	۱۵۵/۲
۱۵	شرکت تولید موتورهای دیزل ایران (ایدم)	۱۰۱۶	۱۰۴۰	-۲/۳
۱۶	شرکت چرخشگر	۹۴۴	۹۴۸	-۰/۴
۱۷	شرکت ریخته گری تراکتورسازی ایران	۹۲۳	۱۰۴۴	-۱۱/۶
۱۸	شرکت پتروشیمی تبریز	۹۲۲	۹۲۸	-۰/۶
۱۹	شرکت موتورسازان تراکتورسازی ایران	۸۰۲	۸۶۳	-۷/۱
۲۰	شرکت پالایش نفت تبریز	۶۵۷	۶۹۳	-۵/۲

جدول ۵
بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر میزان دارایی و ارزش بازار (میلیارد ریال)

رتبه	نرخ رشد دارایی ها	رتبه دارایی ها	نام شرکت	دارایی های ۱۳۹۰	سهم دارایی غیرجاری از کل دارایی ها	ارزش بازار	رتبه ارزش بازار
۱	۱۲۸۸/۲	۱	مجتمع فولاد صنعت بناب	۱۵۶۴۱	۸۷/۲	-	-
۲	۱۵/۱	۲	شرکت ایران ترانسفو (هولدینگ)	۱۱۲۳۱	۲۶/۱	۹۷۳	۱۱
۳	-	۳	شرکت پرلیت (هولدینگ)	۱۱۱۸۳	۸۹/۵	-	-
۴	۲۲/۷	۴	شرکت پالایش نفت تبریز	۸۷۹۲	۲۸/۵	۸۲۳۵	۱
۵	۵۰/۰	۵	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)	۵۶۰۵	۵۱/۴	۳۴۳۴	۳
۶	۱۲/۶	۶	شرکت تراکتورسازی ایران (هولدینگ)	۵۲۶۷	۲۲/۳	۱۹۰۴	۶
۷	۳/۲	۷	شرکت پتروشیمی تبریز	۵۱۰۰	۵۰/۶	-	-
۸	۳۲/۱	۸	شرکت صنعتی مینو (هولدینگ)	۴۹۴۵	۳۴/۹	-	-
۹	۰/۱	۹	شرکت مخابرات استان آذربایجان شرقی	۴۳۱۰	۸۱/۴	-	-
۱۰	۱/۲	۱۰	شرکت کشت و صنعت و دامپروری مغان	۳۵۴۶	۸۶/۷	-	-
۱۱	۲۳/۹	۱۱	شرکت ارس خودرو دیزل	۳۲۰۷	۲۲/۳	-	-
۱۲	۵۳/۸	۱۲	شرکت کالسیمین (هولدینگ)	۲۸۹۵	۳۵/۰	۳۱۳۰	۴
۱۳	۴۵/۷	۱۳	شرکت شیرین عسل	۲۵۰۹	۴۱/۲	-	-
۱۴	-۳/۳	۱۴	شرکت سیمان صوفیان	۲۴۸۲	۸۵/۵	۶۲۷	۱۵
۱۵	۷۵/۲	۱۵	شرکت سرمایه گذاری و توسعه صنایع لاستیک	۲۱۰۵	۵۴/۵	-	-
۱۶	۲/۲	۱۶	شرکت سیمان ارومیه	۱۹۹۵	۷۹/۶	۱۱۷۴	۸
۱۷	۲۷/۶	۱۷	شرکت شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	۱۵۷۹	۳۸/۳	۱۵۱۵	۷
۱۸	۴۲/۰	۱۸	شرکت تولید موتورهای دیزل ایران (ایدم)	۱۳۵۱	۱۰/۴	-	-
۱۹	-۷/۶	۱۹	شرکت ایران خودرو تبریز	۱۳۳۸	۳۰/۰	-	-
۲۰	۹/۷	۲۰	شرکت داروسازی دانا	۱۳۳۶	۱۲/۳	-	-

جدول ۶
بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر سودآوری

تغییر رتبه	رتبه ۱۳۸۹	رتبه ۱۳۹۰	نام شرکت
۲	۳	۱	شرکت سیمان آرتا اردبیل
۰	۲	۲	شرکت شهرسازی و خانه سازی باغمیشه
۹۱	۹۴	۳	شرکت هواسان
۳۲	۳۶	۴	شرکت ساختمانی فزایند
۰	۵	۵	شرکت صنایع خاک چینی ایران
۱۰۲	۱۰۸	۶	شرکت تولید موتورهای دیزل ایران (ایدم)
-۳	۴	۷	شرکت داروسازی شهید قاضی
۰	۸	۸	شرکت کالسیمین (هولدینگ)
۲	۱۱	۹	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)
-۳	۷	۱۰	شرکت داروسازی زهراوی
۵	۱۶	۱۱	شرکت پارس سویچ (هولدینگ)
۲۵	۳۷	۱۲	شرکت صنایع خالص سازان روی زنجان
۲۵	۳۸	۱۳	شرکت مشارکتی سهند آب آذربایجان
-۱	۱۳	۱۴	شرکت فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر
۲	۱۷	۱۵	شرکت داروسازی دانا
۵	۲۱	۱۶	شرکت موتوژن (هولدینگ)
-۵	۱۲	۱۷	شرکت ایران ترانسفو (هولدینگ)
۳۷	۵۵	۱۸	شرکت چرخشگر
-۴	۱۵	۱۹	شرکت سرمایه گذاری مسکن آذربایجان
-۱۱	۹	۲۰	شرکت کلر پارس

جدول ۷
بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر رشد سودآوری (درصد)

رتبه رشد سود	رتبه رشد تعدیل شده سود	نام شرکت	رشد تعدیل شده سود	رشد سود
۱	۱	شرکت شهید قند خوی	۳۱۵۴/۵	۱۰۳۶۷/۴
۲۵	۲	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)	۱۳۲۴/۶	۹۵/۶
۲۲	۳	شرکت پالایش نفت تبریز	۱۰۱۱/۸	۱۰۴/۶
۳	۴	شرکت ساختمانی فزایند	۹۴۱/۸	۱۱۲۱/۳
۷	۵	شرکت چرخشگر	۹۳۱/۰	۵۱۰/۵
۲۷	۶	شرکت کالسیمین (هولدینگ)	۸۹۱/۸	۸۵/۶
۲	۷	شرکت مهندسی و تامین قطعات تراکتورسازی تبریز	۵۸۵/۱	۷۵۶۵/۳
۴	۸	شرکت تولیدی و صنعتی فرش پرنیان سهند مراغه	۴۰۲/۳	۱۰۱۴/۳
۸	۹	شرکت صنایع خالص سازان روی زنجان	۳۲۰/۳	۴۴۴/۸
۱۳	۱۰	شرکت زرین معدن آسیا	۱۴۹/۹	۲۶۶/۰
۳۵	۱۱	شرکت موتوژن (هولدینگ)	۱۴۳/۵	۵۶/۷
۳۲	۱۲	شرکت فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر	۱۱۴/۲	۶۵/۴
۲۱	۱۳	شرکت ملی سرب و روی ایران	۹۲/۳	۱۲۹/۸
۴۶	۱۴	شرکت صنعتی مینو (هولدینگ)	۷۰/۸	۱۸/۴
۱۰	۱۵	شرکت گسترش صنایع ریلی ایران	۶۹/۶	۳۰۵/۶
۱۷	۱۶	شرکت شیر پاستوریزه پگاه زنجان	۶۵/۰	۱۸۰/۱
۴۲	۱۷	شرکت داروسازی دانا	۶۱/۹	۲۱/۶
۱۶	۱۸	شرکت فولاد مهر سهند	۵۹/۹	۱۹۸/۴
۳۳	۱۹	شرکت نفت پاسارگاد (کارخانه قیر سازی تبریز)	۵۷/۴	۵۹/۵
۱۸	۲۰	شرکت میراب پروفیل	۵۵/۱	۱۷۸/۵

جدول ۸
بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر بازده داراییها (درصد) و گردش دارایی (مرتبه)

رتبه گردش دارایی	رتبه ۱۳۸۹	رتبه ۱۳۹۰	نام شرکت	بازده دارایی ۱۳۸۹	بازده دارایی ۱۳۹۰
۵۲	۲	۱	شرکت سیمان آرتا اردبیل	۵۴/۴	۵۹/۳
۱۵	۳	۲	شرکت فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر	۴۸/۴	۵۱/۳
۶۲	۹۱	۳	شرکت هواسان	۰/۰	۴۹/۱
۴۷	۴	۴	شرکت صنایع خاک چینی ایران	۴۴/۱	۴۵/۴
۵۰	۸	۵	شرکت کالسیمین (هولدینگ)	۲۹/۹	۳۶/۰
۸۷	۵	۶	شرکت شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	۴۲/۰	۳۵/۷
۷۲	۷	۷	شرکت داروسازی شهید قاضی	۳۶/۰	۳۳/۲
۳۱	۳۳	۸	شرکت صنایع خالص سازان روی زنجان	۸/۶	۳۲/۶
۸۸	۴۳	۹	شرکت ساختمانی فزایند	۵/۸	۲۶/۴
۶۵	۹	۱۰	شرکت داروسازی زهراوی	۲۶/۸	۲۵/۱
۷۰	۱۴	۱۱	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)	۱۹/۰	۲۴/۷
۱۸	۳۱	۱۲	شرکت زرین معدن آسیا	۹/۳	۲۴/۰
۳۶	۱۶	۱۳	شرکت موتوژن (هولدینگ)	۱۷/۴	۲۳/۹
۲۴	۲۷	۱۴	شرکت میراب پروفیل	۱۰/۴	۲۱/۵
۴۸	۱۳	۱۵	شرکت داروسازی دانا	۱۹/۳	۲۱/۴
۹۹	۱۰۱	۱۶	شرکت تولید موتورهای دیزل ایران (ایدم)	-۷/۰	۱۸/۹
۲۹	۱۰	۱۷	شرکت فرآوری موادمعدنی ایران	۲۶/۵	۱۸/۴
۸۴	۱۲	۱۸	شرکت پارس سویچ (هولدینگ)	۲۰/۴	۱۷/۹
۲۲	۸۳	۱۹	شرکت شهید قند خوی	۰/۲	۱۷/۸
۱۱	۱۸	۲۰	شرکت نفت پاسارگاد (کارخانه قیر سازی تبریز)	۱۶/۱	۱۷/۵

جدول ۹
بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر میزان صادرات و سرانه (هزار دلار)

تغییر رتبه	رتبه ۱۳۸۹	رتبه ۱۳۹۰	نام شرکت	صادرات ۱۳۸۹	صادرات ۱۳۹۰	صادرات سرانه ۱۳۹۰	رتبه صادرات سرانه
۱	۲	۱	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)	۱۷۸۷۳۰/۳	۷۵۲۲۴/۳۹	۵۹/۵	۱۲
۱	۳	۲	شرکت کالسیمین (هولدینگ)	۱۳۹۱۶۸/۹	۵۳۷۲۳/۳۳	۸۸/۳	۶
۲	۵	۳	شرکت شیرین عسل	۵۷۲۷۰/۴۶	۳۹۳۰۷/۳	۲۰/۴	۲۳
۲	۶	۴	شرکت تراکتورسازی ایران (هولدینگ)	۵۰۷۸۰/۱۸	۳۸۳۵۹/۷۱	۱۰/۳	۲۹
۳	۸	۵	شرکت نفت پاسارگاد (کارخانه قیر سازی تبریز)	۴۵۵۲۷/۵۷	۲۸۷۲۹/۹۳	۸۹۲/۷	۱
۳	۹	۶	شرکت ملی سرب و روی ایران	۳۶۵۳۶/۸۷	۱۴۶۹۹/۳۵	۸۸/۵	۵
-۳	۴	۷	شرکت پتروشیمی تبریز	۳۵۱۴۳/۴۵	۴۸۷۳۴/۹۸	۳۸/۱	۱۷
-۱	۷	۸	شرکت گروه صنعتی نجاتی (آنانا)	۳۰۰۰۰	۲۹۰۰۰	۱۰/۷	۲۷
۵	۱۴	۹	شرکت خشکبار آتانا	۲۱۸۲۹/۶۶	۹۱۱۸/۶۲۱	۲۴۲/۶	۳
۵	۱۵	۱۰	شرکت سیمان ارومیه	۲۰۶۹۳/۴۷	۹۰۲۴/۷۹۶	۵۷/۶	۱۳
۲	۱۳	۱۱	شرکت صنایع خالص سازان روی زنجان	۱۹۲۶۵/۴۱	۱۰۰۶۶/۴۱	۷۵/۶	۱۰
۴	۱۶	۱۲	شرکت ایران ترانسفو (هولدینگ)	۱۹۲۱۰/۱۱	۷۷۹۴/۶۱۷	۵/۸	۳۳
-۲	۱۱	۱۳	شرکت نگین فخر آذربایجان	۱۷۵۲۹/۷۲	۱۳۶۰۴/۴۵	۴۴۹/۵	۲
۱۴	۲۸	۱۴	شرکت مهر اصل	۱۶۹۸۳/۹۸	۲۳۳۷/۳۶۶	۳۰/۱	۱۹
-۵	۱۰	۱۵	شرکت فرآوری موادمعدنی ایران	۱۲۹۸۶/۶۴	۱۴۲۱۸/۴	۷۰/۲	۱۱
۷	۲۳	۱۶	شرکت زرین معدن آسیا	۱۱۲۲۶/۴۹	۳۹۳۹/۸۶۲	۷۸/۵	۹
۴	۲۱	۱۷	شرکت تولیدی و صنعتی فرش پرنیان سهند مراغه	۱۰۰۴۹/۱۴	۵۰۷۰/۰۳۶	۵۰/۲	۱۵
-۶	۱۲	۱۸	شرکت آیسان خزر	۹۸۸۱/۱۷۲	۱۳۳۹۷/۰۸	۸۸/۲	۷
-۲	۱۷	۱۹	شرکت سیمان آرتا اردبیل	۸۳۷۳/۱۹۹	۷۶۸۳/۱۴۱	۲۴/۴	۲۲
-	-	۲۰	شرکت پلیمر کیسه تبریز	۸۰۴۵/۷۵۷	-	۲۹/۹	۲۰

جدول ۱۰
بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر پوشش هزینه بهره و نسبت بدهی (رتبه)

رتبه پوشش هزینه بهره	نسبت پوشش هزینه بهره ۱۳۸۹	نسبت پوشش هزینه بهره ۱۳۹۰	نام شرکت	نسبت بدهی ۱۳۸۹	نسبت بدهی ۱۳۹۰
۱	۸۶/۷	۵۰۴/۰	شرکت صنایع خاک چینی ایران	۰/۴۲	۰/۴۳
۲	۹۰/۱	۴۴۲/۲	شرکت تولیدی و صنعتی فرش پریشان سهند مراغه	۰/۶۹	۰/۵۶
۳	۳۳۷/۲	۳۶۵/۴	شرکت شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	۰/۵۶	۰/۲۹
۴	۱۴۴۳/۱	۲۸۳/۵	شرکت سیمان آرتا اردبیل	۰/۳۰	۰/۳۵
۵	۲۰/۲	۲۶۶/۵	شرکت ساختمانی فزایند	۰/۸۳	۰/۶۸
۶	۱۳/۹	۲۱۹/۲	شرکت بازرگانی و خدمات پس از فروش تراکتورسازی ایران	۰/۸۹	۰/۵۲
۷	۲۲/۸	۱۹۵/۹	شرکت فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر	۰/۲۹	۰/۲۷
۸	۸/۱	۱۵۱/۸	شرکت ایران خودرو تبریز	۰/۴۱	۰/۳۰
۹	۱۳۰/۲	۸۷/۷	شرکت خدمات صنعتی تراکتورسازی ایران	۰/۹۲	۰/۹۱
۱۰	۷/۹	۴۳/۷	شرکت خدمات بعد از فروش تلمبه سازان تبریز	۰/۵۸	۰/۵۷
۱۱	۵۳/۳	۴۲/۲	شرکت فرآوری مواد معدنی ایران	۰/۲۳	۰/۳۹
۱۲	۳۰/۱	۲۵/۶	شرکت صنایع پمپ سازی نوید سهند	۰/۴۳	۰/۴۶
۱۳	۱۰/۶	۲۱/۱	شرکت کالسیمین(هولدینگ)	۰/۴۵	۰/۲۹
۱۴	-۸/۷	۱۹/۷	شرکت آذر پیمان	۱/۰۷	۰/۹۸
۱۵	۳۶/۲	۱۶/۲	شرکت صنعت روی زنگان	۰/۵۵	۰/۵۲
۱۶	۶/۸	۱۵/۰	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)	۰/۴۸	۰/۳۵
۱۷	۲۲/۲	۱۴/۵	شرکت داروسازی شهید قاضی	۰/۵۲	۰/۵۶
۱۸	۴۱۷/۲	۱۳/۳	شرکت سینا فن خودرو	۱/۰۶	۰/۹۹
۱۹	۴/۱	۱۲/۲	شرکت صنایع خالص سازان روی زنجان	۰/۴۰	۰/۳۰
۲۰	۶/۲	۱۱/۳	شرکت تدبیر نوین سازان	۰/۴۵	۰/۴۱

جدول ۱۱
بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان
از نظر ارزش بازار (میلیارد ریال) و بازده بازار حقوق صاحبان سهام (درصد)

رتبه ارزش بازار	نام شرکت	ارزش بازار ۱۳۹۰	ارزش بازار ۱۳۸۹	بازده بازار حقوق صاحبان سهام ۱۳۹۰	بازده بازار حقوق صاحبان سهام ۱۳۸۹
۱	شرکت پالایش نفت تبریز	۸۲۳۴/۵	۴۶۰۰/۸	۰/۱۲	۰/۱۰
۲	مجتمع صنعتی آرتاویل تایر	۵۰۸۵/۴	۴۱۵۵/۱	-۰/۰۵	-۰/۱۰
۳	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)	۳۴۳۴/۴	۳۶۱۳/۲	۰/۴۰	۰/۲۰
۴	شرکت کالسیمین(هولدینگ)	۳۱۳۰/۰	۴۹۶۶/۵	۰/۳۳	۰/۱۱
۵	شرکت فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر	۱۹۵۱/۶	۳۸۴/۳	۰/۰۹	۰/۲۷
۶	شرکت تراکتورسازی ایران (هولدینگ)	۱۹۰۳/۵	۱۸۲۷/۰	۰/۱۸	۰/۲۰
۷	شرکت شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	۱۵۱۴/۶	۰/۰	۰/۳۷	-
۸	شرکت سیمان ارومیه	۱۱۷۳/۶	۱۰۴۵/۳	۰/۱۳	۰/۲۶
۹	شرکت داروسازی زهراوی	۱۰۸۰/۰	۱۲۸۷/۲	۰/۲۰	۰/۱۷
۱۰	شرکت ملی سرب و روی ایران	۱۰۰۱/۷	۴۶۳/۵	۰/۰۷	۰/۰۷
۱۱	شرکت ایران ترانسفو (هولدینگ)	۹۷۳/۲	۵۳۷۴/۵	۱/۱۳	۰/۳۰
۱۲	شرکت سیمان آرتا اردبیل	۸۱۹/۴	۷۹۷/۲	۰/۴۷	۰/۴۹
۱۳	شرکت موتوزن(هولدینگ)	۶۶۷/۲	۵۸۷/۴	۰/۳۸	۰/۲۸
۱۴	شرکت فرآوری مواد معدنی ایران	۶۴۲/۸	۸۰۲/۶	۰/۰۹	۰/۰۸
۱۵	شرکت سیمان صوفیان	۶۲۷/۰	۹۱۳/۶	-۰/۰۷	۰/۱۲
۱۶	شرکت صنایع خاک چینی ایران	۴۱۵/۴	۲۴۰/۵	۰/۲۰	۰/۲۹
۱۷	شرکت پارس سویچ (هولدینگ)	۳۹۸/۸	۶۴۰/۲	۰/۳۸	۰/۲۵
۱۸	شرکت صنایع پمپیران	۳۶۹/۰	۲۰۵/۰	۰/۱۱	۰/۲۰
۱۹	شرکت چرخشگر	۳۳۴/۵	۳۳۰/۰	۰/۵۵	۰/۰۹
۲۰	شرکت شیر پاستوریزه پگاه آذربایجان غربی	۲۲۲/۴	۹۹/۵	-۰/۲۰	-۰/۳۶

جدول ۱۲
نسبت P/E برای بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان

ردیف	رتبه فروش	نام شرکت	P/E ۱۳۹۰	P/E ۱۳۸۹
۱	۴۴	شرکت ملی سرب و روی ایران	۱۴/۱	۱۵/۰
۲	۳۲	شرکت فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر	۱۳/۹	۴/۴
۳	۳۷	شرکت صنایع پمپیران	۱۱/۲	۶/۷
۴	۴۹	شرکت فرآوری مواد معدنی ایران	۱۱/۱	۱۳/۵
۵	۱	شرکت پالایش نفت تبریز	۱۰/۸	۱۱/۶
۶	۲۵	شرکت سیمان ارومیه	۸/۶	۴/۰
۷	۷۰	شرکت صنایع خاک چینی ایران	۶/۳	۴/۴
۸	۳۱	شرکت داروسازی زهراوی	۶/۳	۷/۴
۹	۷	شرکت تراکتورسازی ایران (هولدینگ)	۶/۱	۵/۴
۱۰	۳۴	شرکت موتوزن تراکتورسازی ایران	۵/۳	۴/۸
۱۱	۱۷	شرکت موتوزن(هولدینگ)	۳/۴	۴/۷
۱۲	۴۰	شرکت پارس سویچ (هولدینگ)	۳/۳	۵/۱
۱۳	۱۰	شرکت کالسیمین(هولدینگ)	۳/۳	۱۰/۱
۱۴	۲۶	شرکت شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	۲/۷	-
۱۵	۶	شرکت توسعه معادن روی ایران (هولدینگ)	۲/۷	۵/۷
۱۶	۳۵	شرکت سیمان آرتا اردبیل	۲/۴	۲/۵
۱۷	۲۷	شرکت چرخشگر	۱/۸	۱۱/۰
۱۸	۵	شرکت ایران ترانسفو (هولدینگ)	۱/۱	۴/۱

نسبت P/E قیمت به ازای سود هر سهم را نشان می دهد که نشان دهنده نسبت قیمت به درآمد است. $P/E = \frac{\text{آخرین قیمت هر سهم}}{\text{سود هر سهم}}$

جدول ۱۳
نسبت P/B برای بیست شرکت برتر منطقه آذربایجان

ردیف	رتبه فروش	نام شرکت	P/B ۱۳۹۰	P/B ۱۳۸۹
۱	۳۲	شرکت فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر	۷/۸	۲/۵
۲	۷۰	شرکت صنایع خاک چینی ایران	۳/۹	۲/۶
۳	۳۱	شرکت داروسازی زهراوی	۳/۹	۴/۶
۴	۴۲	شرکت شیر پاستوریزه پگاه آذربایجان غربی	۳/۹	-۲/۰
۵	۴۴	شرکت ملی سرب و روی ایران	۳/۴	-۴۴/۱
۶	۴۹	شرکت فرآوری مواد معدنی ایران	۳/۲	۴/۴
۷	۱	شرکت پالایش نفت تبریز	۲/۵	۱/۷
۸	۱۱۶	شرکت تجهیز نیروی زنگان	۲/۰	۱/۵
۹	۳۵	شرکت سیمان آرتا اردبیل	۱/۹	۱/۶
۱۰	۱۰۴	شرکت آذریت	۱/۹	۲/۵
۱۱	۲۵	شرکت سیمان ارومیه	۱/۷	۱/۵
۱۲	۳۷	شرکت صنایع پمپیران	۱/۶	۱/۰
۱۳	۷	شرکت تراکتورسازی ایران (هولدینگ)	۱/۵	۱/۷
۱۴	۱۰	شرکت کالسیمین(هولدینگ)	۱/۵	۴/۸
۱۵	۴۳	شرکت آهنگری تراکتور سازی ایران	۱/۴	-۴/۱
۱۶	۲۶	شرکت شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	۱/۴	-
۱۷	۱۷	شرکت موتوزن(هولدینگ)	۱/۳	۱/۴
۱۸	۲۴	شرکت سیمان صوفیان	-۰/۹	۱/۲

نسبت P/B قیمت سهم به ارزش دفتری هر سهم را نشان می دهد. $P/B = \frac{\text{آخرین قیمت هر سهم}}{\text{سود هر سهم}}$

